ცნობის-ფურცელი

XVI Წ. ᲧᲝᲕᲔᲚ-ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ 1901 ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 5 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ № 1485

გაზეთი დღის: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასიანცხადებისა: ულებრივი სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხეზე—5 კაპ. ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში ქის ქ., № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გ ამომც. ქართველთა აშხანაგო- ციოსკში (ქვაშვეთის ეკკლესიის პირდაპირ).

ᲬᲔᲚᲛᲝᲬᲔᲠᲔᲚᲘ ᲬᲘᲠᲘᲚᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲓᲐᲘᲑᲔᲭᲓᲔᲑᲐ.—ᲓᲐᲡᲐᲑᲔᲭᲓᲘ ᲬᲘᲠᲘᲚᲔᲑᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲐᲖᲔ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲒᲖᲐᲕᲜᲔᲡ.—ᲞᲘᲠᲘᲡᲞᲘᲠ ᲛᲝᲚᲐ�პᲐᲠᲐᲙᲘᲡᲑᲐ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐᲡᲗᲐᲜ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ, ᲙᲕᲘᲠᲐ-ᲣᲥᲛᲔᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ, 11 ᲡᲐᲐᲗᲘᲓᲐᲜ 1-Ს ᲡᲐᲐᲗᲐᲛᲓᲔ.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐ იმყოფება ფანქის დიდ ჭუჭაზე, მარტვილოვის სახლში, № 27. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“—„Моамбе“. ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 372.

ტფილისის კერძო
სამკურნალო
ᲛᲘᲡᲐᲛᲘᲚ ᲒᲠᲔᲓᲘᲡᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ.

ᲛᲣᲓᲛᲘᲕᲝᲑᲔᲑᲡ ᲘᲦᲔᲑᲔᲜ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲓᲦᲔ,
ᲙᲕᲘᲠᲐ ᲣᲥᲛᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ,

ᲓᲘᲚᲘᲗ:

ᲓᲦᲔ ᲓᲘᲓᲘᲡᲐᲫᲔ — ᲙᲑᲔᲚᲘᲡ ᲡᲜᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐ 8—
ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲘᲮᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔ. ᲙᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ — ᲜᲔᲠᲕᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ
ᲛᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲗᲘᲗ — 9—10 Ს.

ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ. ᲛᲣᲚᲝᲑᲘᲡ — ᲣᲠᲘᲡ, ᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲪᲮᲕᲝᲠᲘ-
— 11—12 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲝᲗᲔ ᲓᲦᲔ. ᲮᲐᲚᲮᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ — ᲙᲑᲔᲚᲘᲡ ᲡᲜᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲡ
10—12 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲗᲔᲠᲗᲔ ᲓᲦᲔ. ᲨᲢᲝᲚᲝᲜᲝᲕᲘ — ᲗᲕᲚᲘᲡ 11—12 Ს.

ᲛᲔᲥᲛᲘᲐᲜᲘ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ. ᲑᲐᲥᲠᲐᲫᲔ-ᲑᲐᲖᲣᲨᲕᲘᲡᲗᲘᲡ 11—12 Ს.

ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ. ᲙᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ — ᲜᲔᲠᲕᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲨᲘᲜᲐ-
ᲚᲘᲡ — 12—1 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲒᲣᲠᲗᲔ ᲓᲦᲔ. ᲤᲝᲚᲝᲓᲠᲝᲕᲘ ᲨᲘᲜᲐᲒᲜᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲐᲕᲨᲕᲝ
1 ᲡᲐᲐᲗ. 2-ᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲒᲣᲠᲗᲔ ᲓᲦᲔ. ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲘᲩᲘ — ᲡᲐᲓᲦᲡᲢᲐᲥᲠᲝ — $12^1/_2$
$^1/_2$ ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ, ᲡᲐᲛᲨᲔᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ 3—4 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲮᲣᲗᲔᲑᲔᲒᲝᲕᲘ — ᲡᲘᲝᲤᲝᲚᲘᲡᲘᲡᲐ, ᲙᲐᲮᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ
ᲐᲠᲓᲐᲕᲡᲘ — $1^1/_2$—2 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲘ:

ᲛᲔ. Ნ. ᲗᲣᲨᲐᲮᲘᲨᲕᲘᲚᲘ — ᲓᲔᲓᲐᲗᲐ ᲡᲜᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐ
5—6 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔ. Ა. ᲑᲔᲚᲝᲙᲝᲚᲝᲕᲝ. — ᲨᲘᲜᲐᲒᲜᲘ (ᲡᲢᲝᲛᲐᲥᲘᲡ
ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲝᲑᲘᲡ) ᲓᲐ ᲛᲘᲖᲠᲝ-ᲥᲘᲛᲘᲣᲠᲘ ᲙᲐᲛᲬᲚᲔᲚᲘ
ᲛᲔ. — 5—6 ᲡᲐᲐᲗᲘᲡᲐᲛᲓᲔ.

ᲛᲔ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ — ᲙᲕᲘᲠᲘᲡᲝᲑᲘᲗ — 10—12 Ს.
ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝᲡᲗᲐᲡ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲣᲤᲗᲐ ᲬᲧᲚᲘᲡ.

ᲤᲐᲡᲘ ᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲡ 50 Კ.; ᲬᲘᲜᲐ-
ᲠᲔᲑᲘ — ᲛᲝᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ. ᲙᲠᲝᲢᲘ 4 ᲛᲐᲜ. ᲓᲦᲔ ᲓᲐ
ᲦᲐᲛᲔ. ᲔᲠᲗᲘ ᲙᲠᲝᲢᲘ ᲓᲐᲠᲩᲔᲑᲘᲗᲘᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲐᲡᲝᲐ.

ᲐᲓᲠᲔᲡᲘ: ᲙᲣᲙᲘᲡ, ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲠᲝᲖᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲮᲚᲘ
ᲛᲝᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ, № 21 (ᲒᲐᲠᲜᲘᲢᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲘᲡ
ᲙᲣᲗᲮᲔᲑᲘᲗ). ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲡ № 274. (ᲬᲚ.)

ᲙᲝᲚᲚᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲜᲡᲘᲝᲜᲘ
Ა. ᲛᲐᲛᲣᲚᲐᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ᲣᲡᲐᲓᲔᲑᲡ ᲣᲛᲐᲦᲕᲘᲚᲔᲑᲡ ᲡᲮᲕᲐ-ᲓᲐ-ᲡᲮᲕᲐ
ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲒᲐᲡ ᲩᲣᲥᲐ (Ольгинская) № 13. (10—2)

ᲗᲐ ᲐᲛᲡᲐᲜᲐᲒᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝᲨᲘ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲔᲜ ᲧᲝᲕᲔᲚ ᲒᲕᲐᲠ

ᲡᲐᲙᲔᲠᲐᲕᲘ

ᲓᲐᲡ, ᲬᲐᲛᲝᲡᲐᲡᲬᲠᲐᲤᲔᲑᲡ, ᲒᲐᲪᲕᲚᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲪᲕᲚᲔᲑᲖᲔᲓ ᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲡ (ᲨᲔᲢᲙᲔᲑᲡ).

ᲑᲐᲠᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, № 12 (10—9)

ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲙᲐᲠᲒᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲣᲬᲔᲑᲐᲡ

5 კავკასიის დივიზიის უფროსი გენერალ ლეიტ. თავ. ᲔᲠᲘᲡᲗᲐᲕᲘ დაინიშნა ალექსანდრეპოლის მაზრის კომიტეტის წევრად არმიის კავკასიაში დატოვებით.

— კავკასიის მთავარ-მართებლის კანცელარიის სამართლო სამართველოს განყოფილების უმფროსად მიწისქვეშა ელს ჩიკოვანს ებოძა კოლეგესკი რეგისტრატორობა.

ᲡᲔᲢᲧᲕᲘᲡ ᲐᲖᲐᲜ ᲓᲐᲖᲚᲕᲔᲕᲐ

ისეთი საშინელი მტერი, რომელიც არის სეტყვა, სხვა არა ჰყავს ჩვენებურ სოფლის მეურნეს, ნამეტარ მეფენახეს! ეს საშინელი სტიქიონი ერთ წამს ულმობლად ანადგურებს მეურნის მთელ ავლა-დიდებას, მის იმედსა და სარჩოს. ერთის წამის განმავლობაში ᲛᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲘ ᲯᲔᲯᲘᲚᲘ ან ᲑᲔᲯᲘᲗᲐᲓ დამუშავებულ-მოვლილი ვენახი საზარელ სურათზე იცვლება: სადღაა ოქროს თავთავი, ან ყურძნის მტევანი? მათ მაგიერ დედა-მიწა დაფარულია სეტყვით და მინდორი უდაბნოს სახეს იღებს! რამდენი მემამულე აუტირებია ამ ულმობელ მოვლენას, რამდენი მიწად-მოქმედი დაუტოვებია მშიერ?!..

როგორ უნდა ეშველოს მემამულეს, როგორ უნდა იქმნას მეურნე უზრუნველ-ყოფილი ამ მტრისაგან? ამ საქმეს ბევრჯელ დაუფიქრებია არა მარტო ჩვენებური მეურნე, არამედ რუსიც, უცხოელიც, სწავლულიც და უსწავლელიც, კერძო პირიც და სახელმწიფო მოღვაწეც. სხვა და სხვა ღონეც იღონეს, მაგრამ თითქმის ყოველთვის ამაოდ. აი, ახლაც, ამერიკაში ზარბაზნებს შიჰმართეს; ყუმბარებით ჰლამობენ სეტყვიან ღრუბლის მოშორებას და, მართლაც, ზოგიერთ შემთხვევაში გაიმარჯვეს კიდეც მეურნეებმა; წელს ჩვენშიაც, კახეთის საუფლისწულო მამულებშიაც, სცადეს ეს საშუალება და ბევრგან რუსეთშიაც აპირებენ მის გამოცდას; მაგრამ ᲯᲔᲠ-ᲯᲔᲠᲝᲑᲘᲗ, საუბედუროდ, არც მეცნიერება, არც პრაქტიკა გადაჭრით არ გვეუბნებიან: უქნება რამე კეთილი და თვალსაჩინო შედეგი სეტყვის წინააღმდეგ ამგვარ ბრძოლას, თუ ამ საშუალებამაც უნდა გაუცრუვოს იმედი გულგატეხილ მეურნეს?!

სანამ ამ საკითხზე მეცნიერება პასუხს აგებდეს, შეიძლება დიდი დრო გავიდეს; საქმე-კი შველას დღესვე თხოულობს და ამიტომაც განათლებული ქვეყნების მეურნეებმა სხვა გზას მიჰმართეს საშველად.

ეს საშუალება, როგორც მკითხველებმაც იცან, მოსავლის დაზღვევაა. ამ საშუალების ცდამ პირველში ვერაფერი იმედი მისცა მეურნეთ, მაგრამ თანდათან საქმე გაჩარხდა და დღეს საზღვარ-გარედ ბევრგან სეტყვა აღარ მიაჩნიათ უძლეველ მტერად! ნუთუ ეს სასიამოვნო გამარჯვება არ არის, რომლის შესწავლა და გამოყენება აუცილებელ საჭიროებად უნდა მივვაჩნდეს?.. სამწუხაროდ, ჩვენი მემამულენი და ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოება დღემდის ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ ამ საქმეს და-უპატრონოდ, უგზო-უკვლოდ სტოვებენ ჩვენებურს მიწად-მოქმედს, რომელსაც არც ცოდნა აქვს, არც მოხერხება—თავს უშველოს მრისხანე მტრისაგან...

საზღვარ-გარედ ამ ჟამად არსებობს სხვა და სხვა ტიპი მოსავლის დაზღვევისა. არსებობენ კომერციული საზოგადოებანი, რომელნიც მემამულეთ უზღვევენ მოსავალს სეტყვისაგან, დაახლოებით იმავე წესით, როგორც ცეცხლისაგან დაზღვევაა მოწყობილი. მაგრამ ამ საზოგადოებათ მეურნენაკლებად ეტანება, რადგანაც ძრიელ მაღალი პრემია უნდა იხადოს. უფრო ხელსაყრელი გამოდგა მეორე ტიპის: მეურნეთა საურთიერთო დამზღვევი საზოგადოებანი. სანამ ამაზე შესახებ ვიტყოდეთ ორიოდე სიტყვას, მოვიხსენიებთ მესამე ტიპსაც: ეს არის სახელმწიფო სავალდებულო დაზღვევა მოსავლისა; ეს უკანასკნელი ᲯᲔᲠ ახალი გზა-საშუალებაა, რომლის განხორციელებაც ეს-ეს არის დაიწყეს საზღვარ-გარედ, და ᲯᲔᲠ მის ნაყოფ-შედეგებზე არა ითქმისა.

ჩვენთვის უფრო საყურადღებო უნდა იყოს მეორე ტიპი, ე. ი. საურთიერთო დაზღვევა. გაზეთ „Россия“-ში (№ 749) ვპოულობთ ცნობებს, თუ როგორ იწყება ხოლმე ეს საქმე. ერთის რაიონის მეურნენი პირობით ეკვრიან ერთმანეთს და იდგენენ „ზარალის მზღვევ ამხანაგობას“. თითოეული მეურნე იხდის ამხანაგობის სასარგებლოდ, თავის შემოსავლის მიხედვით, ყოველ წლიურ გადასახადს. ზამთარში ამხანაგობის გამგენი იდგენენ სიას, თუ რომელ ამხანაგს რამდენი ზარალი მოუვიდა სეტყვისაგან. თუ ზარალი ცოტა იყო და შეგროვილი ფული მეტია, ყველა დაზარალებულთ სავსებით უზღვევენ ზარალს, გადარჩენილ ფულს-კი ინახვენ სათადარიგო თანხად. თუ ზარალი აღემატება შეგროვილ თანხას, ანგარიშობენ და დაზარალებულთ, პროპორციონალურად ზარალისა, ურიგებენ ფულს, იმ პირობით-კი, რომ სათადარიგო თანხისათვის უთუოდ დარჩეს რამე. რამდენიმე წლის განმავლობაში სათადარიგო თანხას ხელს არ ახლებენ, შემდეგ-კი, თუ ზარალი სეტყვისაგან დიდია, თანხის ნაწილითაც სარგებლობენ; ბევრგან სახელმწიფოც შველის ამ საზოგადოებათ თანხის შედგენაში. როდესაც სათადარიგო თანხა საკმაოდ ძლიერდება, გადასახადს ამცირებენ და ამხანაგობა ხდება საურთიერთო დამზღვევ საზოგადოებად.

ამგვარ ამხანაგობათა საქმე ბოლო წლებში კარგად მიდის თურმე საზღვარ-გარედ და ამიტომაც საჭიროა, მათ შესწავლას მიექცეს ჩვენგან დიდი ყურადღება. ჩვენს სამეურნეო საზოგადოებას და იმგვარ დაწესებულებათ, როგორიც არის, მაგალითად, კახეთის მეევენახეთა საზოგადოება, ჰმართებთ შეიმუშავონ პრაქტიკულად ეს საქმე და თავს იდონ რამდენიმე ამგვარ საზოგადოებათა დაარსება ჩვენში. თუ ცდამ ნაყოფი მოიტანა ერთ ალაგას, მიმბაძველი გამოჩნდება და რამე მაინც ეშველება ჩვენებურ უპატრონო მეურნეს, რომელიც დღეს დღეობით სრულიად უღონოა ისეთ მტერთან ბრძოლაში, როგორიც სეტყვაა.

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲓᲐᲜ

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘ. 23 მაისს, ეხლანდელი მთავრობის შინაგინისტური ბიუროკრატიის მოწინააღმდეგეებმა გამოსამშვიდობებელი ვახშამი გაუმართეს ცნობილ სამხრეთ-ამერიკელ მოღვაწეებს მერიმანსა და ზაუერს, რომლებიც ცდილობდნენ, რომ ინგლისის მთავრობასა და საზოგადოებაზე ემოქმედნათ და ზავის საქმისათვის ხელი შეეწყოთ. ამ კრებაზე უმთავრეს მოლაპარაკედ ცნობილი უნიონისტი-დეპუტატი და მეცნიერი დეონარდ კორტნეი გამოვიდა. ორატორმა მტკიცე იმედი გამოსთქვა, რომ მერიმანისა და ზაუერის მეცადინეობა უნაყოფოდ არ ჩაიგდებოს.

„ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲛᲐᲛᲣᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲭᲕᲜᲘᲡᲗ,—ᲗᲥᲕᲐ ᲙᲝᲠᲢᲜᲔᲛ,—ᲗᲣ ᲠᲐ ᲡᲙᲘᲓᲕᲘᲡ ᲡᲬᲘᲓᲝᲓᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲯᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲧᲐᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲓᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲘᲬᲧᲔᲡ ᲡᲐᲖᲦᲕᲐᲠ-ᲒᲐᲠᲔᲓ ᲑᲝᲠᲑᲝᲠᲘ

ს რობერტსმა შემდეგი პასუხი მისწერა კავარს:

«ძლიერ გწუხვარ, რომ არავრის შეწირვა არ შემიძლიან თავისუფალი ეკლესიის ფონდისათვის. მთელ იმ ფულს, რასაც კი ვანარჩუნებ, ვაძლევ იმ კომიტეტებს, რომლებიც დაარსებულნი არიან იმ აზრით, რომ საზოგადოებას სამხრეთ-აფრიკის უსამართლო ომი შეაძულონ ინგლისის სამფლველოების ქცევა ბურების ომის მიმართ დიდ სიძულვილსა მგვრის. უარჩენ რა ქრისტეს მოძღვრების მცნებანი, ინგლისის სამფლველოებამ იმოდენა მხდალობა გამოიჩინა, რამდენიც მამაცობა გამოიჩინეს ომის მოწინააღმდეგეებმა ჭარისონმა, ჭერბერტ სპენსერმა და ჯონ მორლეიმ.

✿ ოპპოზიციამ გარდასწყვიტა, რომ მთავრობის კანონ-პროექტს საშუალო სკოლების შესახებ შედგარი წინააღმდეგობა გაუწიოს. ხმა დადის, რომ მთავრობა ბოდიოს და ბოდიოს ადარ მოითხოვს ამ კანონის დამტკიცებასა.

საფრანგეთი. პალატის რესპუბლიკელთა უმეტესობის ჯგუფებმა, სახელდობ: დემოკრატთა უმარცხენეთა სხვა-და-სხვა ჯგუფებმა, პროგრესისტების კავშირმა, რადიკალ-სოციალისტებმა და სხვ., მოლაპარაკება გაამართეს, რომ მთავარ საზოგადო არჩევნებში ერთად იმოქმედონ. ამ მხრივ რესპუბლიკელებს დიდი იმედი აქვთ ამ რადიკალთა კონგრესისა, რომელიც ამ ახლა სანში უნდა შეიკრიბოს. დემოკრატ მუმარცენეთა კრებაზე, რომელიც ამ დღეებში მოხდა, გადასწყვიტეს, რომ მონაწილეობა მიიღონ სხვებულ კონგრესსში და იმედი გამოთქვეს, რომ ეს კონგრესი შეაერთებს ყველა იმ რესპუბლიკელთ, რომლებიც ძველ რესპუბლიკელთა მიმართულებას, დემოკრატიას და საერო საზოგადოებას ერთგულად იცავენ რიადიზმისა, ეგზარიზმისა და კლერიკალიზმის წინააღმდეგ. ამიტომ რესპუბლიკელ მუმარცხენეთა ჯგუფი თქვრობს, რომ, თუ კონგრესსი საარჩევნო ბრძოლის მოსაწყობად კომიტეტს დაჭიშავს, ამ კომიტეტში უსათუოდ დემოკრატიული პარტიის ყველა ჯგუფების წარმომადგენლები უნდა არჩიონ. პროგრესისტების კავშირმა (იზამბერის ჯგუფმა) დაადგინა აგრეთვე მონაწილეობა მიიღონ რადიკალთა კონგრესსში და თავის წარმომადგენლებად იზამბერი, კალიემე და კალე აირჩია, რომლებსაც მიანდო წინადადება შეიტანონ, რომ მომავალ კონგრესს «რესპუბლიკის დაცვის და რესპუბლიკის მოქმედების კონგრესის» სახელი ეწოდოსო. გაზეთები დიდის ინტერესით ადევნებენ თვალს რესპუბლიკელთა ამ საერ მზადებას; გაზეთების აზრით, მომავალი კონგრესსი უფრო გაძლიერებს იმ განსხვავებას, რომელიც სამინისტროს მომხრეებსა და მოწინააღმდეგეებს შუა არსებობს; ეს კონგრესსი ველა დეპუტატებს ორ დიდ პარტიად გაანაწილებსო: ერთის მხრივ იქნება ლიბერალური პარტია, რომელშიც ზემოხსენებული რესპუბლიკელთა უმეტესობის ჯგუფები შედენ, და მეორეს მხრი — კონსერვატორების პარტია, რომელშიც შედენ მონარქისტები, «შემოერთებულნი» და კონსერვატორ-რესპუბლიკელები (ნაციონალისტები და მედინისტები).

იტალია. მინისტრ-პრეზიდენტმა ტინარდელლიმ პალატას კანონ-პროექტი წარუდგინა, რომლის ძალითაც შრომის ცენტრალური ბიურო და მუშების უმთავრესი საბჭო უნდა დაწესდეს.

ავსტრ-უნგრეთი. ავსტრიის ზედა პალატამ ის კანონ-პროექტი დამტკიცა, რომლის ძალითაც ქვა-ნახშირის მადნებში 9 საათის სამუშაო დღე უნდა დაწესდეს. გრაფ ტეტეიტამ ამ პროექტის წინააღმდეგ წინადადება შეიტანა, მაგრამ პალატამ უარჰყო 33 ხმის უმეტესობით 31 წინააღმდეგ. ამ პროექტის ბედი კერბერისა, ბემისა და კარტელის ხმებმა გადასწყვიტეს.

ავსტრალია. «მანჩესტერ გუარდიან»-ში დაბეჭდილია ერთი ავსტრალიელის წერილი, რომელიც სწორედ იმ დროსა დაწერილი, როცა ავსტრალიაში ინგლისის ტახტის მემკვიდრე, კორნუელის ჰერცოგი ბრძანდებოდა. ავტორი სამხრეთ-აფრიკის ომის თაობაზე სწერს:

«ჩვენ (ინგლისელები) კაბეთ სამხრეთ-აფრიკაში და დიდ სახელმწიფოთა შორის ეოველი მნიშვნელობა დაჰკარგეთ. ეშურენით, ზავი ჩამოგდეთ. გახსოვდეთ, რომ ბრიტანეთის იმპერიის დაცემა და ავსტრალიაში რესპუბლიკის დაარსება ერთი იქნება. ამ უამად ავსტრალიას მეგვე 200,000 ჯარის კაცის გამოყვანა შეუძლიან და მთელ ქვეყნიერობაზე არაა ისეთი სახელმწიფო, რომელსაც ჩვენი დაპერობა შეეძლოს. ჩვენი თავის დასაცველად ინგლისის შველა სულაც არაა ჩვენთვის საჭირო. ამ ბოლო დროს თქვენ სწორედ სასაციდო კაჭვდით. რამდენიც სამხრეთ-აფრიკაში ბრძოლას განგრძობთ, იმდენად ავსტრალიის დამოუკიდებლობაც უფრო ჩქარა იქნება გამოცხადებული».

კანადა. «პარი ნუველ»-ს სწერენ კანადიდან: «კანადის პარლამენტის სხდომის დროს დეპუტატმა ბურასსამ მოითხოვა, რომ მთელი მიწერ-მოწერა ინგლისის მთავრობასთან სამხრეთ-აფრიკაში ჯარის წაყვანის თაობაზე მოჰხსენდეს პარლამენტისა. დაპირების დროს, ბურასსამ მკაცრად გაჰკიცხა ბრიტანეთის მოქმედება ტრანსვაალში. ინგლისის მომხრეთა პროტესტისა და ეგირიდის მიუხედავად, ბურასსამ თქვა: ნებას არ მივცემ ინგლისის მთავრობას, რომ კანადის ჯარი თავის იმპერიალისტური ავანტიურისათვის მოიხმაროს. კიდევ პროტესტისა და ეგირიდის მიუხედავად, დეპუტატმა მაინც დასრულა თავისი სიტყვა. დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ამ სიტყვამ საზოგადოებაზე, რადგანაც აქამდე აქაურ პარლამენტში არავის არ გაუკიცხავს ასე მკაცრად ინგლისის მთავრობა და მისი წარმომადგენელი. ბურასსამ მეტად ცუდად მოიხსენია ჩემბერლენი და კანადის გენერალ-გუბერნატორი — დორდ მინტო.

გერმანია. «დეილი მაილ»-ის ბერლინელი კორესპონდენტის ცნობით, გერმანიის იმპერატორს შემდეგი აზრები გამოუთქვამს ჩინეთის საქმეების შესახებ:

«იმპერატორის აზრით, ჩინეთის მერმისი მეტად საშიშია. სამხრეთი-ჩინეთის რეფორმისტები შეიძლება რომ ორბირად იქცეოდნენ, ამას გარდა, ბინტების მეცადინეობა, ყველგან მოხეტიალე ეაჩადთა ბრბონი, ცუდი მოსაგლები — ყველა ამას ერთად შეუძლიან, რომ ახალი შფოთი და არეულობა დაჭბადოს და ადვილად შესაძლებელია, რომ ევროპას ხელ-მეორედ მოუხდეს ჩინეთის საქმეში გარევა. ამიტომ იმპერატორს საჭიროდ მიაჩნდა, რომ სახელმწიფოებმა თანხმობით იქცეოდნენ, ერთმანერთს არაფერში არ ეცილებოდნენ და სამხედრო დისციპლინას არ არღვევდნენ. იმპერატორის აზრით, ჩინეთის შუაგულში ვაჭრობა იანძესა და ხანკოუს ვეფებით უნდა სწარმოებდესო. მომავალში ხანკოუ დიდ მოცილეობას გაუწევს ტიანძინს».

შეერთებული შტატები. «დეილი ტელეგრაფ»-ის ცნობით, შეერთებული შტატების მთავრობა ადარა ჭმალავს, რომ ახალი ასაფეთქებელი ნივთიერების ,მაქსიმიტის, კამოცდამ მშვენივრად ჩაიარა. ირწმუნებიან, რომ მაქსიმიტით გატენილი უმბარა ადვილად ჭრეოქვს 12 დიუმის სისქე ფოლადასა. ამნაირად უძლიერეს ახალ ჯავშნიან გემებს ყოველი მნიშვნელობა ეკარგებათ; სამხედრო-საზღვაო სქემეში მთელს რევოლიუციას მოახდენს ეს ადმოჩენა.

სამხრეთ-აფრიკა. დორნტონ-მარკეზედან ცნობა მოვიდა, რომ დეკარეი და ბეიერი, რომელთა უფროსობის ქვეშაც 5000 კაცამდე იქნება, შეერთდნენ და იოჰანესბურგსა და ნატალს შუა რკინის გზას ეშუქრებიანო.

✿ ინგლისური გაზეთები იუწყებიან, რომ გენერალი ფრენჩი მორჩა თავის სტკიცერისგან და კაპშტადტიდან წავიდა, რომ, დორდ კიტჩენერის ბრძანებისამებრ, ხელმძღვანელობა გაუწიოს კაპის ახალშენში მომქმედ ინგლისელ ჯარებსა. მეორეს მხრით, «მორნინგ პოსტ.»-ის სიტყვით, ტრანსვაალის მისსიის ეგზოპაში მეოთი წევრები ირწმუნებიან, რომ დეფეტიც თავის რაზმით კაპის ახალშენში შესვლას აპირებსო და ამნაირად ამ მოკლე ხანში «მოზვენება-სარდალი» და «ერთად-ერთი ინგლისელი გენერალი» ერთმანერთს შეეხვდებიანო.

✿ ეგიან, რომ სესილ როდსი ამ დღეებში ლონდონში მოვა. ეგვალანი ჭეიქრობენ, რომ სესილ როდსის შესვლა ადგილად მიღებულ-მოსაგ ტოტალურად მაინც ნათელს მოჭეფენს სამხრეთ-აფრიკის საქმეებსა. საქმე ამაშია, — რაც უნდა უცნაურად გეგონოთ ეს ამბავი, — რომ ამ ბოლო დროს ეს ჩემბერლენის ორი მომხრე სასიკეთოდ კადაკიდნენ ერთმანეთს. სესილ როდსი ჯერ კიდევ ადრეეე სწერდა ხოლმე გამოჩენილ პირებს, რომ დორდ მილნერის შეერთებულ ხელოვნებას სამარცხვინო შედეგი მოჰყვაო.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲒᲐᲕᲘ

✦ გაზ. „კავკაზ“-ში დაბეჭდილია კავკასიის მთავარ მართველის თავ. გ. ს. გოლიცინის ბრძანება: „უმაღლესის ნებართვით, სამსასურის საქმეებისა გამო, მივდივარ რა პეტერბურგში, ვავალებ ჩემს თანაშემწეს, გენერალ ლეიტენანტს ფრეზეს, შეუდგეს ჩემის თანამდებობის აღსრულებას“.

✦ გუშინ, ტფ. ქალაქის საბჭომ 22 ხმით წინააღმდეგ 11 ხმისა ქალაქის თავის მოადგილედ ამოირჩია თავ. ვ. ნ. ჩერქეზიშვილი.

✦ ტფილისის სახალხო სახლის კომიტეტს უკვე შეუდგენია სახლის გეგმა და დებულება. ამ დღ ებში ეს დებულება წარედგინება მთავრობას დასამტკიცებლად. კომიტეტი ამასთანავე თხოულობს, რომ სახლს ეწოდოს სახელად „ზუბალაშვილის სახლი“.

✦ კვირას, საღამოს, ჟურნალ „კავ. ვესტნიკის“ რედაქციაში მოხდა **კრება ადგილობრივ პერიოდულ გამოცემათა წარმომადგენლებისა**, რომელთაგან განხილულ იქმნა კავკასიის პრესის მოღვაწეთა დამხმარებელ კასის წესდება. კრებამ დაადგინა, შეადგინოს კომისია ამ წესდების დაწვრილებით განსახილველ-შესავსებლად. კომისიაში მონაწილეობას მიიღებენ ტფილისის რუსულ-ქართულ და სომხურ გამოცემათა თითო წარმომადგენელი.

✦ ჩვენ გვატყობინებენ: ბორჩალოს მაზრის რამდენსამე სოფლის მცხოვრებთ შუამდგომლობა აღუძრავთ კავკასიის უმაღლეს ადმინისტრაციის წინაშე, რომ შემცირებულ იქნეს მათზე გაწერილი **საადგილ-მამულო და საერებო გარდასახადი.**

✦ ამიერ კავკასიის ქალთა ინსტიტუტში უკვე დასრულდა ეგზამენები. წელს **ინსტიტუტის კურსი დასრულა** 30 ქალიშვილმა, რომელთაგან 13 რუსია 12 ქართველი და 5 სომეხი. მოგვყავს ქართველთა გვარები: ელენე ცხვეთაძე (ვერცხლის მედალი მიიღო), ეკატერინე ანთაძე, ელენე ელიაშვილი (ამ ორმა შიფრები მიიღეს ე. ი. უპირველესი ჯილდო) მარიამ ბერიძე (ამათ საჩუქრები მიიღეს). თამარა ღვინიაშვილი, მარიამ იოსელიანი, მარიამ ყანჩელი, კნ. თამარა მაყაშვილი, ელენე საგინაშვილი, ანნა საყვარელიძე, კნ. მარიამ ციციშვილი და ანასტასია თურკევიჩი. ინსტიტუტი ოქროს მედლით გაათავეს ანნა სულტან კრიმ ყირეიმ, ლიდა მარკოვმა, ხოლო ვერცხლის მედლით — ოლგა სოკოლოვმა და მარიამ არლოვსკიმ.

✦ ტფილისის **ქალთა საეპარქიო სასწავლებელში** უკვე დასრულდა უკანასკნელ კლასის მოსწავლე ქალების გამოცდა. კვირას, აღნიშნულ სასწავლებლის ეკკლესიაში გორის ეპისკოპოსმა კირიონმა გარდაიხადა წირვა და პარაკლისი. შემდეგ სასწავლებლის საბჭოს დარბაზში გაიმართა სადღესასწაულო აქტი, რომელ საც დაესწრნენ სასწავლებელში ახლად კურს შესრულებული ქალიშვილები თავიანთ ნაცნობ-ნათესავებით. ვიდრე აქტს დაიწყებდნენ, მობრძანდა მაღალ-ყოვლად უსამღვდელოესი საქართველოს ექსარხოსი ფლავიანე. აქტის დროს წაკითხულ იქმნა სკოლის გამგეთა წასულ წლის მოქმედების ანგარიში, რომლის შემდეგაც მოკლე სიტყვით მიჰმართა კურს დამთავრებულთ სასწავლებლის საბჭოს წევრმა ბ-ნმა გოროდცევმა. აქტის შემდეგ საჩუქრები მიიღეს კარგის სწავლისათვის: ეკატერინე ახმეტელაშვილმა, მარიამ უგრელიძემ და მინადორა ქასრაძემ (პუშკინისა, ტოლსტოისა და ნადსონის თხუზულებები). ამავე დაურიგა ყოვლად სამღვდელო კირიონმა ვერცხლის ნივთები საჩუქრად. შემდეგ თითოეულ მოსწავლეს მიაგება ყოველად უსამღვდელოესმა ფლავიანემ თვით დაურიგა თითო ცალი ხახუტაშვილი ქალიშვილურ სასწავლებელში სწავლა დაამთავრა სულ 23 მოსწავლე — ქალმა; ცალი ველ ხარისხის, ხოლო დანარჩენთ მეორე ხარისხის მოწმობები. მოგვყავს აქავე მათ გვარები: ეკატ. ახმეტელაშვილი, მარიამ უ. რელიძე, მინადორა ქასრაძე, მ. ჯიოშვილი, ანნა ქართველიშვილი, ე. კუზმინი, ნინო მაჩაბელი, ბ. ცაპინა, გვარამაძე, ე. შაქარიძე, ან. ბერიძე, გულისაშვილი, ე. გულიშვილი, შ. კალმახელიძე, ა. კობორიძე, ა. კნიაზევსკი, ვ. ქასრაძე, მ. ტაბლიაშვილი, ანნა ხახუტაშვილი ნ. მირიანაშვილი, ეკატ. ჩაგუნავა, ნ. დეკანოზიშვილი და ა. ედილაშვილი. ერთი მოსწავლეთაგანი ჭკუაზე შემცდარა.

✦ განჯიდან გვატყობინებენ, რომ წელს **გიმნაზიის კურსი დასრულა** 11 ყმაწვილმა, მათ შორის ერთმა ქართველმა — ქორქიამ.

✦ ბაქოდან გვატყობინებენ, რომ წელს ქალური **გიმნაზია დასრულა** 37 ყმაწვილმა; მათგან ერთი ქართველია — პავლე მდივანი.

✦ ტფილისის **სასულიერო სასწავლებელში** წელს **სწავლა დასრულა** 21 კაცმა: ა. ხელსუბაშვილმა, ლ. ხოჯიევმა, გ. საპოვალოვმა, დ. იაროსლავცევმა, ი. კომარმა, ა. ივანოვმა, ვ. ეგორიევმა, ტ. მალანიამ, ა. პაპანდოპულომ, ი. ბერიტაშვილმა, ზ. მარიანაშვილმა, ვ. ბურჭულაძემ, გ. პეტრეპავლოვსკიმ, კ. ლევშიცმა, დ. ლონდორიძემ, ნ. ნასყიდაშვილმა, არ. ჩაგულოვმა, გ. ღვთისავარიშვილმა, ნ. ქავთარაძემ, ვ. ბარნოვმა და ი. ოქრომჭედლიშვილმა. ოთხ უკანასკნელ მოსწავლეს ზოგიერთ საგნებში ექნებათ ხელმეორედ ეგზამენი.

✦ ტფილისის საბაღოსნო სასწავლებლიეზოში ამ ჟამად **გაცხარებული მუშაობა** საჩქაროდ აშენებენ კავკასიის სამეურნეო-სამრეწველო გამოფენის საზოგადო უმთავრეს პავილიონის სადგურსა. ამ ავრეთვე კეთდ ძო პავილიონებსაც. გამოფენის უმთავრეს პავილიონის ფარდულები უკვე აუგიათ და ამჟამად ცოტა-ღა აქვთ გადასახურავი. თ ასეთივე შეუფერხებელი მუშაობა გაგრძელდა, სულ რამდენსამე კვირაში იქნება პავილიონი უკვე დამთავრებული.

არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ ქალაქ გამგეობის საყურადღებოდ შემდეგი: ჯ საზოგადოდ იმ კუთხეზედ და განსაკუთრებით გამოფენაზე მისასვლელი ელისაბედ ქუჩის ბოლო ყოვლად უვარგის მდგომარეობაშია; იმას გარდა, რომ ქუჩა ოლრო ჩოღროდ ქცეულა, ნახევარ არშინზედ მტი ლაფი სდგას და, რა თქმა უნდა, ხელ უშლის გამოფენის პავილიონების ასაგებ მასალის მიტანას; ეს ახლა და თუ მალ ყურადღება არ მიექცა ქუჩის შეკეთებ საქმეს და ასე დარჩა, სწორედ მშვენიერ სურათი გადაეშლება წინ გამოფენაზე მ სვლელ ხალხს.

✦ დღეს, ტფილისის ქალაქის გამგეობაშ სხდომა ექნება ზუბალოვის სახლის ამშენ ბელ კომისიას, რომელმაც უნდა განიხ ლოს არქიტექტორის შიმკევიჩის მიერ შე ვლილი გეგმა **დაგრდომილთა** და **მოხუც სახლისა.** კომისიას განზრახვა აქვს 11 ივნ სისათვის წარუდგინოს საბჭოს თავისი მო სენება, რათა ზაფხულშივე შეუდგეს სა ლის აგებას.

✦ შაბათს, 2 ივნის, მოხდა სხდომა გა გეობისა და განსაკუთრებულ კომისიისა, რომელზედაც აგრეთვე მოწვეულ იქმნა ბელგიის უსახელო საზოგადოების დირე ტორები ბ-ნი რიდზინსკი ლა ბლანშე; გა გეობას უნდა განეხილა ბელგიის უსახელ საზოგადოებასთან აღძრული უთანხმოე 600,000 მან. **სესხად აღების შესახებ.** ს ზოგადოების წარმომადგენელთ თანხმო გამოუცხადებიათ სესხის მიცემაზედ ოთ წლის განმავლობაში, ყოველ წელიწა 150,000 მან. გადახდით, მაგრამ თხო ლობენ ხელშეკრულობის პირობის ზოგ

...ბულის შეცვლას; სახელდობრ ...ბულებისას, რომელნიც შეეხებიან ...ნის ტაძართან ქალაქის საკუთარ ადგ...ების გამოსყიდვას, რომელზედაც ტრა...ის შტოის გაკეთებას აპირობენ. უსახე...ი საზოგადოება თხოულობს, რომ გამოს...ვისათვის საჭირო ფული ქალაქმა ნაწილ...ილად გამოართვას, სულ 400,000 მან. ...ომაზე მოხდა შეთანხმება, რომელიც დე...ით აცნობეს ბრიუსელში საზოგადოების ...ბეგობას ჯ ამ დღეებში მოელიან პასუხს. ...საქმე სრულიად მოხსენდება საბჭოს 11 ...ისის სხდომაზედ.

✦ ჩვენ გვწერენ, რომ ტფილისის მაზ...ს სოფ. გომბორის მახლობლათ, ხეობაში, ...მოუჩენიათ ქვა-ნახშირის მადანი. ადგი...ბრივ ტყის მცველის სიტყვით, მადანი ...დარია და არის როგორც სახაზინო, ...ც კერძო პატრონების ადგილებშიაც.

✦ მკითხველებს ეხსომებათ, რომ ამას ...ად ტფილისში იყო ცნობილი არხეო...გი. გრაფ. უვაროვისა, რომლის თაო...ბით ადგილობრივმა არხეოლოგებმა და ...ათაც განიზრახეს ტფილისში მოსკოვის ...ეოლოგიურ საზოგადოების განყოფი...ბის დაარსება. ამ ჟამად ერთ-ერთ დამ...ნებელთაგანს მოსკოვიდან გრაფ. უვა...ვისაგან მიუღია შემდეგი წერილი: „მო...ვის საიმპერატორო საარხეოლოგიო სა...ადოებამ, რომელსაც მე მოვახსენე თქვე...თხოვნა ტფილისში ამ საზოგადოების ...ყოფილების დაარსების შესახებ, და რო...საც წარვუდგინე თქვენის წესდების ...ექტი, სრული თანხმობა გამოაცხადა და ...ელელად დაამტკიცა პროექტი, რის შე...ბ წარუდგინა ის დასამტკიცებლად მი...ტრს. იმედი ვიქონიოთ, რომ მალე მი...ებთ დამტკიცებულს წესდებას სამინის...ოსაგან და თქვენ წელსვე შეიძლებთ ...ობის დაწყებას. ღმერთმა ინებოს, რომ ...ენ შორის გამოჩნდებოდენ ისეთი, რო...ნიც სიყვარულით შეუდგებოდნენ საუ...ფო კავკასიის სიძველეთა გამოკვლე...ას...

✦ პარასკევს, 8 ივნისს, კავკასიის მთა...მართებლის სასახლეში, მთავარ-მართე...ს თანაშემწის ა. ა. ფრეზეს თავმჯდო...ობით მოხდება საზოგადო კრება ბრძა...სამზრუნველო საზოგადოების კავკა...ს განყოფილების წევრთა, რომელზედაც ...ილულ იქნება განყოფილების წარსულ ...0 წლის მოქმედების ანგარიში და აგ...ვე მოხდება არჩევანი განყოფილების მო...ე პირთა. კრება დაიწყება შუა დღის ...საათზე.

✦ ბრძათა სამზრუნველოს კავკასიის გა...ფილებას, სხვა და სხვა პირთა დახმარე...ბრძათა კვირაში, 33 ეკლესიაში ყუ...ებით მოუგროვებია სულ—604 მან. 89 ...ეთივე ყულაბებით სხვა და სხვა დაწე...ებებში მოუკრებიათ აღნიშნულ სა...ადოების სასარგებლოდ აპრილისა და ...ის განმავლობაში სულ—641 მ. და 56 კ.

...უწმ. სინოდის სხდომებში მონაწი...ების მიღებისათვის, კიევის მიტროპო...ის თეოგნოსტისა, ხოლმისა და ვარშა...არქიეპისკოპოსის იერონიმისა და კიში...ის ეპისკოპოსის იაკობის მაგიერ, მოწ...ლ იქმნენ: 1) ფინლანდიის და ვიბორ...არხიეპისკოპოსი ნიკოლოოზ (ნალიმო...2) პერმისა და სოლიკამის ეპისკოპო...ტრე (ლოსევი) და 3) სიმბირისა და ...ანის ეპისკოპოსი ნიკანდრი (მოლჩა...).

...კვირას, 3 ივნისს, შესრულდა 10 ...წადი სომეხთა ცნობილის არტისტის ...ანის გარდაცვალებიდან. ამ დღეს ...თანდოევის სომხურ ეკლესიაში გა...ილ იქმნა პანაშვიდი, რომელსაც დიდ...ი საზოგადოება დაესწრო.

...ამ ზაფხულს, ტფ. საკრებულოს ბალ...ომეხ მსახიობთა და სცენის მოყვარე...აოსნობით, გამართულ იქნება ია...ნი სომხური წარმოდგენები. პირველ...არმოდგენა უკვე გაიმართა კვირას, 3 ...ივნისს; წარმოდგენილ იქმნა პარონიანის „ბაღდასარ აღბარ“, კომ. 3 მოქ., გადმო...ქეთ. ა. სარდაროვისაგან. მეორე წარმოდ...გენა დანიშნულია შაბათს, 9 ივნისს. ად...გილების ფასი 30 კ.-დან 1 მ. 25 კაპეი...კამდეა.

✦ ქუთაისიდან გვატყობინებენ: „პირველ ...ივნისს აქ გაიმართა სახალხო წარმოდგენა. ...წარმოდგენილ იქმნა „პეპო“ სუნდუკიან...ისა. წარმოდგენას ხალხი მეტად ბევრი ...აესწრო, ასე, რომ თეატრში ტევა ადარ ...იყო; ბევრი, უადგილობისა გამო, იძულე...ული შეიქნა შინ დაბრუნებულიყო. წარ...მოდგენამ კარგად ჩაიარა და ხალხიც მე...ტად ნასიამოვნები დარჩა. დიდი მადლო...ბის ღირსნი არიან ელენა დ. ლორთქიფა...ნიძე და ანნა ლ. მეძმარიაშვილი, რომელ...მაც, სხვებთან ერთად, ითავეს ამ წარმოდ...გენის გამართვა. იმედია, მოხსენებულ ...პირთ სხვებიც დახმარებას გაუწევენ და ამ ...ერთ წარმოდგენას არ აყოფინებენ ჩვენს ...ხალხს“.

✦ გუშინ დაასაფლაურეს პარასკევ ღამით ...მოკლული გაიანე დინიბეგოვის ქალი. რო...გორც გამოძიებიდან აღმოჩნდა, მკვლელი ...ყალბის პასპორტით სცხოვრებდა ტფილისში. ...პასპორტი ეკუთვნოდა ერევნის შეძლებულს ...ვაჭარს მიკირტიჩიანს. როგორ ჩაუვარდა პა...სპორტი მკვლელს, ან ვინ არის იგი, პოლი...ციას ჯერ ვერ შეუტყვია.

✦ გუშინ, შუაღისას, ტფილისის ქალა...ქის თავთან მისულა რამდენიმე დარბ-და...ტაკი და უსახლკარო დედაკაცი წვრილ ...შვილით; მათ თურმე ბინა ჰქონიათ ქალა...ქის მეორე ღამის თავშესაფარში, მაგრამ ...ზაფხულის დამდეგს ისინი იქიდგან გამოუ...რეკიათ. ქალები სთხოვდნენ ქალაქის ...თავს—ნება მოგვეცი თაშესაფარში ვი...ცხოვროთო, მაგრამ, როგორც გად...მოგვცეს, ქალაქის თავს უარი უთქვამს ...მთხოვნელთათვის, რადგანაც დებულების ...ძალით ზაფხულობით თავშესაფარნი დაკე...ტილნი უნდა იყოს. მთხოვნელთა მდგომა...რეობა იმდენად შემაწუხებელია, რომ მათ...თვის ბინის წართმევა მეტის მეტია...

✦ 26 მაისს დამთავრდა ტფილისის მოქა...ლაქეთა გამგეობის რევიზია, რომელიც მო...ახდინეს საგუბერნიო მმართველობის წევრ...მა ტირიუტინმა და საგანგებო მინდობილე...ბათა მოხელემ ლუცენკომ. გამგეობაში უწე...სობა არ დამთავრებულა. ამ ჟამად დათხო...ვნილ საქმის მწარმოებელს ჯილიაევს გამ...გეობისათვის საქმეები არ გადაუცია და ამ ...უკანასკნელმა პოლიციას მიჰმართა თხოვ...ნით—ჩამოერთვას ბ-ნი ჯილიაევს საქმეები.

✦ ტფ. ოლქის სასამართლოს ბრალ...მდებლის განკარგულებით, მოისპო საქმე ...ამას წინად „გრანდ-ოტელ“-ში მოკლულის ...დანგა ბრუებიშვილის მოკვლის შესახებ.

✦ თერგის ოლქის უფროსმა შეატყო...ბინა კავკასიის სამეურნეო სამრეწველო ...გამოფენის გამგე-კომიტეტს, რომ საჭიროა ...კომიტეტი 500 მანათით დაგეხმაროს, ...რადგანაც თანხა არა გვაქვს თერგის ოლქ...ში სხვა და სხვა ექსპონატების შესაკრებად ...და ტფილისში გამოსაგზავნადო.

✦ 3 ივნისს, ყარსის რკინის გზის მე-185 ვერ...სტზე, დილა აღრიან ჩამოწვა მიწის ზვავი, რომელ...მაც ლიანდაგი გააფუჭა. მატარებლების მიმოსვლა ...საღამომდე შეწყდა.

✦ სადგ. კოპიტნარიდან გვატყობინებენ; 3-ს ...ივნის, ღამის 12 საათზე და 30 წამზე, სადგურის ...უფროსის თანაშემწის თანამდებობის აღმასრულებელი ...ვასილ უგაროვი მორიგობიდან თავისუფალ დროს ...სამტრედიაში წავიდა; იქიდან დაბრუნდა კოპიტნარ...ში მატარებლით №-252; გზაში ვაგონის ბაქანიდან ...ქვეშ ჩავარდა მე-72 ვერსტზე და ძალიან მძიმედ ...დაშავდა. დაშავებული სამტრედიის საავადმყოფოში ...გაგზავნეს.

✦ სად. ჭიათურიდან გვწერენ: 3 ივნის, ღამის ...ორს საათზე, მატარებელს №-329 სადგურში მოს...ვლის დროს, ტორმოზის ბაქანზე შეჰხტა ქ. მელი...ტოპოლის მცხოვრები გლეხი იაკობ ლისენკო, ფე...ხი დაუცდა და მარჯვენა ფეხი თვლებს ქვეშ მოჰ...ყვა; თვლებმა ფეხი მოსტეხა. დაშავებული ჭიათუ...რის საავადმყოფოში გაგზავნეს.

✦ 3 ივნისს, დილის 11 საათზე, ამიერ კავკა...სიის რკინის გზის პუტის სადგურის მახლობლად ...იპოვეს უცნობის კაცის გვამი; ის მატარებელს გაუ...სრესია.

✦ სადგ. შორაპნიდან გვწერენ: 3 ივნისს, ჭია...თურის რკინის გზის მე-2 ვერსტზე ქვის მუშა იტა...ლიელი ქვეშერდომი თომა კალიფატე გაუფრთხილე...ბლობით მატარებელ №-328 ქვეშ მოჰყვა; ვაგონე...ბის თვლებმა მარცხენა ფეხის ტელფი დაუმტვრიეს ...და თავიც დაუბრეს. დაშავებული ტფილისის რკინის ...გზის საავადმყოფოში გაგზავნეს.

საზოგადოების საყურადღებოდ

ჩვენ მოგვივიდა შემდეგი წერილი, რო...მელსაც სრულად ვბეჭდავთ და რომელსაც ...მივაქცევთ ჩვენებურ ქველმოქმედთა ყურა...დღებას

„კიდევ ერთი წევრი მოაკლდა ქართველ ...მოღვაწეთა გუნდს! სრული წელიწადია მას ...აქეთ, რაც ლადო აღნიაშვილს ნათესავებ...მა და გარეშე პირებმაც-კი შეამჩნიეს ერ...თის უძნელესთაგანის სნეულების ნიშნები ...—სულით-ავადმყოფობისა. ნიშნებმა ცოტ...ცოტად იმატეს და საქმე იქამდის მივიდა, ...რომ ავადმყოფის სახლში შენახვა და პატ...რონობა შეუძლებელი შეიქმნა... თითქმის ...სამი თვეა, რაც ის იმყოფება ტფილისის ...მისეილის საავადმყოფოს სულით-ავადმყოფ...თა განყოფილებაში. ექიმები იმის შველის ...იმედს არ იძლევიან.

ქართველ საზოგადოებაში იშვიათი მოვ...ლენა არ არის, რომ მოღვაწე თავისს სი...ცოცხლეს სიღარიბეში ატარებს და ავად...მყოფობის დროს უკიდურესს მდგომარეო...ბაში ვარდება. ეს ქართული—ასე რომ ...ვსთქვათ—კანონია. და არ ასცდა ეს კანონი ...ლადო აღნიაშვილსაც. კარგად-მყოფობაში ...ლადო რასაც თავის შრომით შოულობ...და, დაუზოგველად ახმარებდა გაჭირვებულ ...ახალგაზდა ქართველებს, ქართული სიმღე...რების ნოტებზედ გადაღების საქმეს, ქარ...თული წიგნების გამოცემას და სხვ. ეხლა ...მას თვითონ უჭირს, საავადმყოფოს მცირე...დი გარდასახადის სახსარიც-კი არ მოეპო...ვება და ყველასაგან მივიწყებული და მი...ტოვებული შეიქმნა“.

პროვინცია

სიღნაღი. თებერვის პირველს, სამშაბათს 8 ...საათზე, სიღნაღში მოიგრა დიდიჟანის «კუჭერი» ...და მოიტანა ამბავი: დიდიჟანებს უჩანდენ დაე...ტენნო. ვიდრე თავზარდაცემული ხალხი კონს ...მოვიდოდა, დიდჟანებიც თქაფა-თქუფით შემო...ვიდნენ სიღნაღში, მაგრამ ვაი ამისთანა შემო...სვლას. შიშისაგან სახე აღარავის ჰქონდა—და...ბალნ პატარამდის ყველანი შეშინებულნი იყვ...ნენ და გაცარცულნი. როგორც აღმოჩნდა, სიღ...ნაღის ახლოს, 10 ვერსის მანძილზე, დახვე...დრიან წინმიმავალ მალაკნის დიდჟანს ორი ...შეიარაღებული თათარი. აღევნებიან დიდჟანს ...და უთქვამთ: მძიმედ იარეო. მალე ოთხი შეია...რაღებული თათარიც მოამატებიათ და ერთს ...მათგანს, რომელიც შორს კახერებული, უბრძა...ნებია, კახერეთ დიდჟანი და ხალხი გაცარ...ცვეთო. სამს თოფები გუმბაზებიათ და იმათაც ...დაუწყვიათ ხალხის ცარცვა. ამ დროს მეორე ...დიდჟანიც მოსულა და იმისი მგზავრები რომ ...გაუცარცვნიათ, მესამე დიდჟანიც მოსდგომიათ ...და ერთიც ფურგონი—ამათ ისინიც დაუცარ...ცვავთ და ორიც სხვა მგზავრი. დიდჟანებში ...სულ ქალები და მოსწავლე უმაწვილები ეოფი...ლან. ყველა მგზავრებისთვის წაურთმევიათ ...რაც რამ ბარგი ჰქონიათ, ნივთები თუ ფულათ. ...მედიდჟნე მალაკნისთვის წადებიც კი გაუხდიათ ...და წაუდიათ, ხოლო მეფურგონისთვის საუკე...თესო ცხენი წაურთმევიათ. ამოდენა მგზავრე...ბში მარტო ერთი კაცი მოსტანებია შ. ნასიძე. ...ნასიძე გაძალიანებულა—არ მოგცემთ არაფერ...სო, მაგრამ ორს თათარს შეუკრავთ, დანარ...ჩენთ ჯერ თოფის კონდახით უცემიათ და შერე ...ძალათ შემოუხსნიათ ფერცლის ქამარ-ხანჯალი ...და მასრები, გაუხდიათ ჩოხა-ახალუხი, წადები, ...მოუხდიათ ქუდი და სდომებიათ მთლად მისი ...გატიტვლება, მაგრამ შეხვეწნია, ხომ გა...მცარცვეთ, ნუ შემარცხვენთ მაინც ვაკაცს ქა...ლებშიო და იმათაც ჰერანგი და შალვარი ზედ...ვე შეურჩენიათ, მხოლოდ ხელიდან ბეჭედი გა...მოუძვრიათ; რადგან ბეჭედი მჭიდროდ ეოფილა, ...თურმე ერთმა მათგანმა დაპირა თითი მოაჭრა, ...მაგრამ ისევ მეორეს დაუშალეს და თითი გა...მოედო. რამდენსამე ქალს გული წასვლიათ ში...შისაგან და ამ თათრებს თითონვე მოესურეელე...ბინათ შეშინებული ქალები, თან თურმე ანუგე...შებდნენ, ნუ გეშინიათ, არ დაგხოცავთო. რიგ...სულ დაუცარცვავთ—უბრძანებიათ ახლა-კი წა...დით, მხოლოთ ძალიან მძიმედ, თორემ თოფს ...გესვრითო. თათრები ხან რუსულათ დაპარაკობ...დნენ, ხან ქართულათო. როგორც ამბობენ, ...ორი ამ თათრთაგანი ამ დღით სიღნაღში უნა...ხავთ. დალაქნანაში თავები დაიბანეს თურმე და ...სადამოს სამ საათზედ წავიდნენ ტფილისისა...კენ. ამბობენ, უაჩახ ჩოხახ ბალის ბრბო არი...სო, მაგრამ სწორეთ არავინ იცის. შეიძლება ...იმათი სახელით სხვები ნავარდობდნენ. რამდე...ნიმე დღის წინად ამავე ადგილის მახლობლად ...თორმეტამდინ სოფლიდგან მომავალი მეზუსტე ...სიღნაღელი სომხები გაცარცვეს და, როგორც ...ესენი ამბობდნენ, შინელში შეხვეული კაცი იყო, ...ლეკურათ უმტეგდა, მაგრამ თათარსა ჩგავდაო. ...ამას წინად მოხსენებული გექონდა—ბოდბელები ...წავიდნენ ჩოხახ ბალის დასაჭერადაო; ისენი ...მალე დაბრუნდნენ, რაკი შეეტეოთ უაჩალს კაე...სწრო.

შორეული.

სასამართლო

(წერილი სიღნაღიდან)

სიღნაღის მომრიგებელ მოსამართლის თა...ნაშემწემ 29 მაისს განიხილა საქმე ფანიანელის ...გლეხის ვანო ჯანიშვილისა, რომელსაც მღვ...ბლადოჩინი კირ. ღვთისავაროვი ცილის წა...მებას უჩიოდა. მომრიგებელ მოსამართლის ...ვრცელი დარბაზი სავსე იყო მაყურებლე...ბით და ბევრსაც აღარ უშვებდნენ დარბა...ზში უადგილობისა გამო. დაბარებული იყო ...15-ზე მეტი მოწმე, უმეტესად მღვდლები ...და დიაკვნები. მღვდელ-ბლაღოჩინი ღვთი...სავაროვი აცხადებდა, რომ კ. ჯალიაშვილი ...ავრცელებს, ვითომ ჩემთვის ქრთამი მოეცე...ს; რადგან ჯალიაშვილი სტყუის, გთხოვთ ...დასაჯოთო; რომ ტყუის, ამის დასამტკი...ცებლად ვადგენ ქვემო მაჩხანის ბოქაულის ...თანამდებობის აღმასრულებლისაგან ჩამორ...მეულს ჩვენებას, რადგან ჯალიაშვილი აღია...რებს—ტყუილად ვაბრალებ ღვთისავაროვს ...ქრთამის აღებასაო. ჯალიაშვილი გამოცხად...და სასამართლობი და განაცხადა: მე ტყუ...ილად-კი არ ვაბრალებ, ნამდვილად მივეცი ...ბლაღოჩინს 40 მან, რადგან დამპირდა ჩე...მი სიძის „პრიჩეტნიკის“ მაშნაარიდგან სო...ფელ ბოდბისხევში გადმოყვანას. მან 17 აპ...რილს ფული გამომართვა, პაკეტის ნომერი ...მომცა—შენი სიძე წარვადგინეო,—მეც სი...ძეს ტფილისში ტელეგრამა გავუგზავნე და ...მივულოცე; მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ბლა...ღოჩინს იმ ადგილზე სხვა წარუდგენია; ...ფულს აღარ მიბრუნებს და თითონვე მი...ჩივის. ორივე მხრიდგან იყვნენ ნაკითხნი ...მოწმენი. ღვთისავაროვის მხრივ ეკითხა რა...მდენიმე პრიჩეტნიკს. ესენი ამტკიცებდნენ, ...რომ ჯალიაშვილს მათთვის ეთქვა, რომ ...ტყუილად ვუჩივი ბლაღოჩინისაო. ორი ...მღვდელი ამტკიცებდა, რომ 17 აპრილს ...ბლაღოჩინი მთელი დღე სოფ. ბოდბეში იყო, ...საიდანაც მეორე დღეს ტფილისში წავიდაო. ...ჯალიაშვილის ოთხი მოწმე, ფანიანელი ...გლეხები ამტკიცებდნენ, 17 აპრილს ბლა...ღოჩინი ღვთისავაროვი სოფელ ფანიანში ...მოვიდა, ჯალიაშვილი გამოიწვია და, რამ...დენისამე ხნის ლაპარაკის შემდეგ, ფული ჩამო...ართვა ჯ ეუბნებოდა: უეჭველად იმედი გქონ...დეს, საქმეს გაგიკეთებო; ნამდვილად არ ვი...ცით, რამდენი გარდასცა, რადგან მოშორებით ...ვიდექით, მხოლოდ დავინახეთ კი, რომ ფუ...ლი ხელიდან ხელში გადასცა ჯალიაშვილმა ...და ის სიტყვებიც გავიგონეთ, რომელიც ...წასვლის დროს ბლაღოჩინმა ღვთისავაროვ...მა უთხრა, ე. ი., უეჭველად, იმედი გქონ...დეს, საქმეს გაგიკეთებო; ბლაღოჩინის წას...ვლის უმალვე, ვანო ჯალიაშვილმა გვიამ-

ბო—ოთხი თუმანი მივეცი ბლაღოჩინს, რადგან ჩემი სიძე უნდა გადმოიყვანოს ბოდბის-ხევშიო. ორმა გლეხმა ამას დაუმატა კიდევ, რომ ბლაღოჩინმა კაცი მოგვიგზავნა—ნ. ნატროშვილი და შამოგვითვალა: თუ ჩემს სასარგებლოდ აჩვენებთ, ფულს მოგცემთო. რაკი ერთის მხრივ ამტკიცებდნენ 17-ში ბლაღოჩინი ღვთისავაროვი, საღამოს ხანს, ფანიანში ვნახეთო და ღვთისავაროვის ორი მოწამე მღვდლები კი ამტკიცებდნენ: 17-ში მთელი დღე ბლაღოჩინი ბოდბეში იყო და არსად არ წასულაო, მოსამართლემ მოწმენი პირისპირ დაუყენა ერთმანეთს და შეეკითხა, რომელნი იყვნენ მათგან მართალნი. ჯალიაშვილის მოწმეთ მტკიცედ განიმეორეს, რომ იმ დღეს ნამდვილად ნახეს ბლაღოჩინი და რაც აჩვენებ, ნამდვილია, რაც შეუძლიანთ სხვათა ჩვენებითაც დაამტკიცონ, რადგან ბევრმა ნახა იმ დღით გავლილი, მხოლოდ ღვთისავაროვის მოწმენი ცოტა შეყოყმანდნენ და განაცხადეს, შესაძლებელია ცოტას ხანს ბლაღოჩინი წავიდა სადმეო.

ორივე მხარეს ვექილები ჰყავდა. ღვთისავაროვის ვექილი თხოულობდა ვ. ჯალიაშვილის დასჯას, რადგან ჯალიაშვილმა ბოქაულთანაც და სხვა მოწმეებთანაც აღიარა—ტყუილად ვაბრალებ ქრთამის აღებასაო, მე არა მიმიცია-რა, მხოლოდ გაჯავრებული ვიყავი და იმიტომ ვსთქვიო. ჯალიაშვილის ვექილი კი თხოულობდა გამართლებას და საჩივრის უსინდისოთ ცნობას, რადგან ქრთამის მიცემა აშკარად დამტკიცდა და ბოქაულის ჩვენებას არავითარი მნიშვნელობა არ უნდა ჰქონდეს, რადგან იმისი საქმე არ იყო ჩვენება ჩამოერთმევინაო.

მომჩივანებელმა მოსამართლემ, მოისმინა ორივე მხრივ კამათი, თავის მსჯავრის გამოსაცხადებლად საღამოს რვა საათი დანიშნა. რვა საათზე-კი გამოაცხადა თავის გარდაწყვეტილება, რომლითაც ფანიანის გლეხი ვანო ჯალიაშვილი სცნო უდანაშაულოდ და გაამართლა.

შორეული

დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

4 აგვისი.

ბრიუსელი. „Independance Belge“ დაბეჯითებით ამბობს, რომ კიტჩენერმა ნება მისცა ტრანსვაალის მთავრობას მიწერ-მოწერა გაჰმართოს კრიუგერთან და ამასთანავე ჰბეჭდავს ამ მიწერ-მოწერის შინაარსსაც. სტანდერტონში მყოფი ბურების სარდლები დაწვრილებით მოუთხრობენ კრიუგერს საქმეთა მდგომარეობას და აღნიშნავენ, რომ ტრანსვაალის მთავრობაში ორი მიმართულება ჰსუფევს: ერთნი მშვიდობიანობის მომხრენი არიან, მეორენი—ომს ამჯობინებენ უკიდურესობამდე. მშვიდობიანობის მომხრეთ რიცხვი მეტია. ისინი შეუძლებლად სთვლიან ინგლისელთა დამარცხებას და საუკეთესოდ აღიარებენ სისხლის ღვრის შეჩერებასა და საპატიო ზავის ჩამოგდებას. კრიუგერს ამის შესახებ თათბირი ჰქონდა ჰოლანდიაში მყოფ ბურებთან და შემდეგ დეპეშა გაუგზავნა ბურების სარდალთ სტანდერტონში. გუშინ პასუხი კიდევ არ იყო მოსული. „Independance Belge“ ამბობს შემდეგ, რომ ხმა არისო, ვითომც კრიუგერი ამ დღეებში გამოაცხადებს, რომ ის თავის თავიდან პასუხის გებას იშორებს, თუ მშვიდობიანობა ჩამოვარდება მანამდის, სანამ ორისავე რესპუბლიკის დამოუკიდებლობა უზრუნველყოფილი არ იქნება.

პეტერბურგი. გარდაიცვალა ცნობილი მწერალი სერგი მაქსიმოვი.

კონსტანტინეპოლი. რუსეთის ელჩი სადილად იყო მიპატიჟებული ილდიზ-კიოსკში; სადილის შემდეგ ის ინახულა სულთანმა; ელჩი დაესწრო აგრეთვე სასახლეში გამართულს წარმოდგენას. აუდიენციაზე, რომელმაც $^3/_4$ სათისა გასტანა, ზინოვიევმა ილაპარაკა მაკედონიის მდგომარეობის შესახებ და კვლავ ურჩია ოსმალეთს ფრთხილად მოექცეს უდანაშაულო მაკედონელთ. ცნობა, ვითომც ელჩმა წარუდგინა სულთანს მაკედონიაში მოსახდენ რეფორმის პროექტი, მართალი არ უნდა იყოს. როგორც ფიქრობენ, რუსეთის განზრახვაა მხოლოდ—მფარველობა აღმოუჩინოს და დევნისაგან დაიფაროს მაკედონიის ბულგარელნი. ხვალ ოსმალეთმა უნდა გადაიხადოს სამხედრო საზღაურის დარჩენილი ვალი 193,000 გირვანქა სტერლინგი; ამ ფულიდან მთავრობას უკვე მზადა აქვს 30,000 გირვანქა.

ლონდონი. კიტჩენერი იტყობინება პრეტორიიდან: ელიოტის რაზმს ვრედედან რეიდსში გადასვლის დროს შეტაკება მოუხდა ბურებთან, რომელთაც წინამძღოლობდა დევეტი. ცხარე ბრძოლის შემდეგ, ინგლისელებმა ხელთ იგდეს—71 ურემი ბარგი, 10,000 ტყვია და 400 სული საქონელი; 45 ბური დატყვევებულ იქმნა, 17 მოკლულია და 3 დაჭრილი. ინგლისელებს მოუკლეს 20 კაცი, ამათ შორის სამი ოფიცერი და დაუჭრეს 24. ელიოტის რაზმი კრონშტადტამდე მივიდა.“

პარიზი. ლანესანმა რუსეთის საზღვაო მინისტრის ტირტოვისაგან მიიღო დეპეშა, რომლითაც იგი მადლობას სწერავს გემის საკეთებელთა გადაწვის გამო თანაგრძნობის გამოცხადებისათვის.

ბერლინი. იმპერატორისა და დედოფლის თანადასწრებით დიდის ამბით გახსნეს ბისმარკის ძეგლი; მთელი მოედანი დიდძალის ხალხით იყო დაფარული; საუცხოვო სურათს წარმოადგენდა ირგვლივ შემორტყმული ვარდ-ყვავილთა გრეხილები და მასთან დროშები. ღრუბლიანი დღეა. დღესასწაულს დაესწრნენ თავადი ჰერბერტ ბისმარკი, იმპერიის კანცლერი ბიულოვი, მინისტრები, სტატს სეკრეტრები, თავადი ჰოჰენლოე, ძეგლის ამგებ კომიტეტის წევრები, ოფიცრები, სხვა და სხვა სამხედრო საზოგადოება, ბერლინის ვაჭართა წარმომადგენელნი, სასამართლო დაწესებულებათა მოხელენი, უნივერსიტეტების წარმომადგენელნი, ქალაქ ბერლინისა და შარლოტენბურგის დეპუტატები, სტუდენტები და სხვა სასწავლებელთა მოწაფენი. იმპერატორმა დაათვალიერა საპატიო დარაჯთა რაზმი და შემდეგ დედოფალთან ერთად ბალდახინ ქვეშ დადგა. დღესასწაული დაიწყო ურიცხვ მოსწავლეთა გოლობით, რის შემდეგ ლევეცოვმა წარმოსთქვა სიტყვა, რომელზედაც იმპერიის კანცლერმა უპასუხა. შემდეგ რვაათას კაცისაგან შემდგარმა ხოროომ იმღერა საერო ჰიმნი; დასრულდა ჰიმნი თუ არა, ლევეცოვმა ძეგლის გახსნის ნება-რთვა სთხოვა იმპერატორს. იმპერატორმა ხელი გააქნია, ძეგლს საჩქაროდ ჩამოეხსნა ფარდა და გამოჩნდა ვეებერთელა ქანდაკება, რომელზედაც ერთად ერთი სიტყვა სწერია—„ბისმარკი“. ამავე დროს იფეთქა შადრევანმა და გაისმა ხალხის აღტაცებული გრიალი. იმპერატორმა ფეხი შესდგა ძეგლის საფეხურზე, გვირგვინით შეამკო ძეგლი და ჰერბერტ ბისმარკს მიჰმართა; ამ დროს ხორო მღეროდა: „დაიჩლანდ, დაიჩლანდ ჰიუბერ ალეს“. იმპერატორმა და დედოფალმა დაათვალიერეს ძეგლი, რომელთანაც იმდენი გვირგვინები იყო სხვა და სხვა დეპუტათაგან მოძღვნილი, რომ საოცარს გროვას წარმოადგენდა. ბოლოს ბალლესტრემმა იმპერატორის პატივსაცემლად წარმოსთქვა „hoch“. ხალხმა აღტაცებულის ვაშათი გააცილა იმპერატორი და დედოფალი.

ბერლინი. ლევეცოვმა თავის სიტყვით აღნიშნა ის გარემოება, რომ ძეგლის კურთხევას, რომელიც მთელის მსოფლიო გერმანელებმა ააგეს, დაესწრნენ იმპერატორი და დედოფალი, სხვა უავგუსტოესნი პირნი, ჰერბერტ ბისმარკი და საიმპერიო სეიმის წევრნი. ბისმარკის ხსენება მსოფლიო ისტორიასთან არის შეკავშირებული. ბისმარკი საერო გენიოსია, რომელსაც მთელი ქვეყანა გაკვირვებით შეჰყურებს და ვინც ამ ძეგლს შეხედავს, ასე იტყვის „კაციც ესაა ყოფილაო.“

ბერლინი. იმპერიის კანცლერმა ძეგლის გახსნის დროს სთქვა: გერმანიის მკვიდრთა შორის არ მოიპოვება ისეთი კაცი, რომელიც არ გრძნობდეს, რომ დიდებულ კანცლერისადმი ულრმესი მადლობა და სიყვარული წარუხოცველია გერმანელთა გულში, ვიდრე გერმანული გული სცემს, ვიდრე გერმანულ სიტყვებს ქადაგებენ გერმანელთა ბაგენი და ვიდრე გერმანული მუშტი თავისებურად მოქმედებს. „მან შეჰქმნა იმპერია დიდებულ იმპერატორ ვილჰელმთან ერთად და იშვიათის თავგანწირულებით მოუპოვა ამ იმპერიასაც და მთელ ქვეყნიერებასაც მშვიდობიანობა. ამავე დროს იგი იყო დასაბამი გერმანიის ერის ახალის ეპოქისა და გვამცნო ჩვენ, რომ მხოლოდ ხალხის ნამდვილი ინტერესები უნდა ედვას საფუძვლად კეთილ გონივრულს, ზნეობრივს და მშვიდობიანს პოლიტიკას; ყოველი მისი მოქმედება ამტკიცებდა, რომ პოლიტიკისათვის უპირველესია ყოვლის უწინარეს ნათლად აღინიშნოს ის, რის ასრულებაც შეიძლება, და შემდეგ ყოველი ღონისძიება იქმნას მიღებული იმის ასასრულებლად ქვეყნის საკეთილდღეოდ. ბისმარკი ჩვენთვის იმის თავმდებია, რომ ჩვენი ერი არასოდეს არ უარჰყოფს სხვა ერებთან თანასწორობას, არასოდეს არ უარჰყოფს გერმანელთა ერთიანობას და დამოუკიდებლობას. ჩვენ ევროპის შუაგულში ვართ და ამიტომ ყოველთვის სიფრთხილე გვმართებს; მაგრამ ჩვენ საკმაოდ მძლავრნი ვართ და შეგვიძლიან ყოველ მხრიდან დავიცვათ ჩვენი დამოუკიდებლობა. იყოს სახელი ამ დიდებულის კაცისა ბურჯად ერის თვით ცნობიერებაში და სული მისი იყოს ჩვენთან და ჩვენს დროშასთან. დაე ჩვენი ხალხი მიისწრაფოდეს თავის ბრწყინვალე მომავალისაკენ სახელოვან ჰოჰენცოლერნთა წინამძღოლობით. ამ იმედით და ამ გრძნობით ღაღად ვყოთ ამ ძეგლის წინაშე გერმანიის იმპერატორის, გერმანიის მეფეების და ჩვენი საყვარელი სამშობლოს პატივსაცემლად „hoch“, კიდევ „hoch“ და მუდამ „hoch!“

ვოლტენო. კაპის ახალშენში შესეული ბურები კაფრარიის საზღვრისაკენ უკუ-აქციეს; მაგრამ ბურებმა არ მოისურვეს საზღვრებზე გადასვლა და კვლავ შეივიდნენ კაპის ახალშენში. მათ წინამძღვრობენ კრუიცინგერი და ფუშე. კრუიცინგერის რაზმმა გუშინღამ გაარღვია ინგლისელთა სადარაჯო რაზმი და სამხრეთისაკენ წავიდა. ამბობენ, რომ ჯემსტოუნის დაპყრობის შემდეგ ბურებმა კვლავ შეიძინეს საკმაო ტანსაცმელი და სამხედრო მასალა. კრუიცინგერმა უამბო ერთს ფერმერს, რომ ბურების შემოსევა კაპში მხოლოდ ახლა იწყება და ბურებს განზრახვა აქვთო აიძულონ ინგლისელები და გაანადგურებინონ კაპის ახალშენი ისე, როგორც გაანადგურეს ორივე რესპუბლიკა.

პარიზი, ლონშანის დოღზე უმთავრესი ჯილდო მიიღო ცხენმა „შერი“-მ, მეორე ჯილდო—„ბერე“-მ, მესამე „ვადი კილერ“-მა; ყველა ფრანგული ცხენებია.

რედაქტორი ალ. ჯაბანია. გამომცემელი ალ. ჯაბადარი.

გამოსადეგი ცნობანი

პეტერბურგის ბირჟა 1 აგვისს.

ვექსლის კურსი 3 თვით:

ლონდონზე 10 გირვ. სტ.—ში	93,80
ბერლინზე 100 მარკაში	45,92½
პარიზზე 100 ფრანკში	37,30
ლონდონზე ჩეკები	94,60
ბერლინზე „	46,30
პარიზზე „	37,50
ბირჟის დისკონტი	5½—7%
4% სახელმწიფო რენტა	96½ გაყიდ.
4½% შინაგანი სესხი 1893 წ.	100 მყიდ.
4% გირავნ. ფურც. სახელ. საადგ. მამ. ბანკისა	96 გაყიდ.
5% 1-ლ შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	87½ მყიდ.
5% მეორე შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1866 წ.	301½ „
5% გირავნ. მომგ. ფურც. სახელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა	221¾ „
3½% გირავ. ფურ. იმავე ბანკისა	88⅞ „
5% ობლიგაციები ტფ. საკრედიტო საზოგ.	—
4½% ობლიგაც. იმავე საზოგადოებისა	—
ტფილ. საადგ.-მამ. ბანკის 5% გირავნ. ფურცლ	—
4½% გირავნობ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
ქუთ. საადგ.-მამ. ბანკის 6% გირ. ფურცლ	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	—

მიმოსვლა რკინის გზის მატარებლების

(ფრჩხილებს გარედ ნაჩვენებია პეტერბურგის საათი ფრჩხილებში კი—ტფილისის).

ა) ტფილისიდან ბათუმისაკენ: 1) სწრაფი მატარებელი გადის დიდის 9 ს. 11 წ. (10 ს. 9 წ.); 2) საფოსტო—გადის სადამ. 5 ს. 27 წ. (6 ს. 25 წ.); 3) სამგზავრო—გადის დიდის 6 ს. 49 წ. (7 ს. 47 წ.).

ტფილისიდან ბაქოსაკენ: 1) სწრაფი მატარ. გადის (შხოდად ხუთშაბათობით) დიდის 9 ს. 17 წ. (10 ს. 15 წ.); 2) საფოსტ—გადის დიდის 11 ს. 48 წ. (12 ს. 46 წ.); 3) სამგზავრო—გადის სადამ. 8 ს. 18 (9 ს. და 16 წ.).

ტფილისიდან ყარსისაკენ: საფოსტ მატარ. გადის სადამ. 10 ს. (10 ს. 58 წ.).

ტფილისიდან ბორჯომში: სამგზავრ მატარ. გადის შუადღის 1 ს. 40 წ. (2 ს. 38 წ.).

ბ) ქუთაისიდან ტფილისამდე: 1) მატარ. გადის დამის 12 ს. 45 წ. (1 ს. 4 წ.); 2) გადის შუადღის 11 ს. 40 წ. (12 38 წ.); 3) ბაქომდე—შუადამის 2 ს. 32 (3 ს. 30 წ.).

ქუთაისიდან ბათუმისაკენ: 1) მატარ. გადის დამის 12 ს. 45 წ. (1 ს. 43 წ.); 2 გადის შუადღის 11 ს. 40 წ. (12 ს. 38 წ.).

გ) ბათუმიდან ტფილისამდე: 1) სწრაფ მატარ. გადის სადამ. 9 ს. 45 წ. (10 ს. 4 წ.); 2) საფოსტო მატარ. ბაქომდე გა სადამ. 10 ს. 17 წ. (11 ს. 15 წ.); 3) მგზავრო მატარ. ბაქომდე გადის დიდის ს. 15 წ. (9 ს. 13 წ.).

საავადმყოფოები:

ქალაქის სახელმწიფო საავადმყოფო, ბ ხეიდის ქუჩა, სახელმწიფო სახლი. ფასი საუ თო ოთახში—12 მან. თვ., ცალკე ოთახში— 60 მან. თვეში.

ქალაქის სამკურნალო. მუხრანის ქუჩა, სა ლი ტერ-ოსიფოვისა. რჩევა 30 კაპ., დარიბ თვის რჩევაცა და წამლობაც უფასო. სამკურ ლოს კამეჯ ექიმი გ. თარხანოვი.

ქალაქის სამკურნალოს გასეოფილებანი:

ავლაბრისა, კახეთის ქუჩა, სახლი ტერტ როვისა. კამეჯ ექიმი მირაქოვი.

ბუგაისა, ალექსანდროვის ქუჩა, სახლი მ ქუმოვისა, ექიმი ნ. კასუმოვი.

სარგუნისა, ეორონცოვის ქუჩა, სახლ ედიკაროვისა, ექიმი ტერ-ასატუროვი.

ოვალების სამკურნალო, ელისაბედის ქუ სახლი ჩითახოვისა, ავადმყოფებს უფასოდ აძ გენ რჩევას, კამეჯ ექიმი გ. ტარსაძე.

ქალაქის საავადმყოფო სულით ავადმყ თათვის, უფასო, იმყოფება ბოგრის ქუჩა ბარონისა, ტიზენგაუზენისა და ეკუბოვის სახ ში. ექიმი მ. ბედევანიშვილი.

სიფილისით ავადმყოფ ქალთათვის საავ მყოფო იმყოფება ავლაბარში, პეტრე-პავლ ეკლესიასთან. 25 ადგილი უფასო, 15 ადგ —ფასიანი. თვეში დღის 12 მან. ექიმი ის მანოვი.

ბადამდებ სენით ავადმყოფთათვის უფ საავადმყოფო. კამეჯ ექიმი ბუდულაიანცი.

ქალაქის უფასო დამე თავშესაფარი სახლებ

1) ეორონცოვის ქუჩა, მეექვსე ნაწილი, დი მედიკიანცისა.

2) დიდუბეში, სახლი ბოდდიუსტისა.

Дозволено цензурою Тифлисъ, 3 Іюня 1901 г.

ელექტრონით მეჯდავი სტამბა ქართველთა ამხანაგობისა.